

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

**Mjesečno istraživanje o prometu industrije (IND-2/KPS/M)
za 2022.**

Organizacijska jedinica: Odjel kratkoročnih poslovnih statistika industrije

Priredila: Jurica Javor i Slavica Peraić

rujan 2024.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja**

Rezultat istraživanja jest vrijednost prometa u industriji na razini industrijskih skupina djelatnosti NKD-a 2007. s raščlambom na promet ostvaren od prodaje: a1) na domaćem tržištu i a2) na stranom tržištu s dalnjom raščlambom: u eurozoni/izvan eurozone, za područja djelatnosti industrije B i C prema NKD-u 2007. Istraživanje omogućuje proizvodnju indeksa prometa industrije na međumjesečnoj i međugodišnjoj lančanoj osnovi. Indeks prometa industrije može se koristiti kao pokazatelj razvoja tržišta industrijskih proizvoda i usluga proizvedenih unutar industrije. Indeksima prometa industrije na domaćem tržištu mjeri se mjesечно kretanje industrijskog prometa/prodaje koji su ostvarila industrijska poduzeća/industrijske lokalne jedinice na teritoriju Republike Hrvatske, dok se indeksima prometa industrije na stranom tržištu mjeri kretanje industrijskog prometa/prodaje koji su ostvarila industrijska poduzeća/industrijske lokalne jedinice sa stranog tržišta, tj. izvan teritorija Republike Hrvatske. Indeksi prometa industrije jesu verižni indeksi izračunani iz vrijednosnih podataka o prometu/prodaji industrije na razini glavne djelatnosti industrijskih lokalnih jedinica koju je utvrdio Državni zavod za statistiku. Indeksi su izračunani iz agregiranih podataka o vrijednosti prometa/prodaje industrije u izvještajnome mjesecu.

- Izvještajno razdoblje**

Mjesec

- Pravni akti i drugi sporazumi**

Pravni temelj na nacionalnoj razini je Zakon o službenoj statistici (NN, br. 25/20.), kojim se definiraju odgovornosti za prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka. Državni zavod za statistiku je glavni nositelj, diseminator i koordinator sustava službene statistike Republike Hrvatske. Ciljevi službene statistike su definirani Zakonom o službenoj statistici (NN, br. 25/20.). Nositelji službene statistike imaju pravo prikupljati podatke iz svih raspoloživih izvora. Koncepti i pojmovi su usklađeni s konceptima i pojmovima EU-a, a posebno s Uredbom (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća te Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2020/1197. Statističke aktivnosti definirane su Programom statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2021. – 2027. i Strategijom razvitka službene statistike Republike Hrvatske 2021. – 2030.

- Sustav klasifikacija**

Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007. - NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.) NKD 2007. usklađen je s NACE Rev.2 Europske unije.

- Statistički pojmovi i definicije**

Indeksi prometa industrije jesu verižni indeksi izračunani iz vrijednosnih podataka o prometu/prodaji industrije na razini glavne djelatnosti industrijskih lokalnih jedinica koju je utvrdio Državni zavod za statistiku. Indeksi su izračunani iz agregiranih podataka o vrijednosti prometa/prodaje industrije u izvještajnome mjesecu. Vrijednost ukupnog prometa, tj. prihoda od prodaje, jest fakturirana vrijednost koju su ostvarile industrijske lokalne jedinice tijekom izvještajnog mjeseca na temelju prodaje proizvoda i usluga u izvještajnome mjesecu.

- Statistička jedinica**

Istraživanjem su obuhvaćena sva poduzeća i njihovi dijelovi s 20 i više zaposlenih osoba koji se bave jednom ili više industrijskim djelatnostima. U iznimnim slučajevima poduzeća s manje od 20 zaposlenih kada bez njih ne pokrivamo 90% dodane vrijednosti (prema NKD-u 2007. na razini tri znamenke) te poduzeća sa specifičnim djelatnostima (tisak i pekare).

- Statistička populacija

Ukupan skup sva poduzeća i njihovi dijelovi s 20 i više zaposlenih osoba (tzv. odrezani uzorak) koji se bave jednom ili više industrijskih djelatnosti koje su navedene u područjima prema NKD-u 2007., i to: B Rudarstvo i vađenje i C Prerađivačka industrija te njihove odjeljke 05 – 33. Obuhvat se može proširiti i na statističke jedinice s manje od 20 zaposlenih ako imaju specifičnu industrijsku proizvodnju važnu za krajnje rezultate istraživanja. U istraživanju IND-2/KPS/M za 2022. obuhvaćeno je 3 384 poduzeća (pravne osobe i obrtnici).

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Interni korisnici: Služba nacionalnih računa, Vanjski nacionalni korisnici: ministarstva i tijela državne uprave, Hrvatska gospodarska komora

1.1.1. Potrebe korisnika

Korisnici zahtijevaju detaljne podatke za ekonomske analize, ocjenu kretanja kratkoročnih pokazatelja industrije te praćenja i donošenja odluka u poslovanju (poslovni subjekti) te za potrebe istraživanja i pisanja akademskih radova (studenti).

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Prvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika Državnog zavoda za statistiku provedeno je 2013., zatim 2015., a posljednje je provedeno potkraj 2022. Rezultati istraživanja mogu se provjeriti na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku <https://dzs.gov.hr/istaknute-teme-162/kvaliteta/istrazivanja-o-zadovoljstvu-korisnika/1752>

1.2. Potpunost

Podaci su 100% potpuni u usporedbi s odgovarajućim propisima/smjernicama. Koncepti i definicije koji se primjenjuju u istraživanju IND-2/KPS/M usklađeni su s Eurostatovim konceptima i definicijama za kratkoročne statistike.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Stopa potpunosti podataka je: 100%

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Odrezani uzorak

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2. Neuzoračka pogreška

Pogreške u procjenama koje se ne mogu povezati s izborom uzroka jesu neodgovor jedinice (stopa neodgovora jedinice približna je 0,5%). U tom se slučaju podaci procjenjuju, ali nemaju utjecaj na ključne rezultate.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Moguća je manja nepokrivenost ciljane populacije zbog nemogućnosti prikupljanja podataka od poduzeća koja se uključuju u istraživanje početkom godine. Stopa prevelike pokrivenosti također je mala. Ciljana populacija jesu sva poduzeća i njihovi dijelovi s 20 i više zaposlenih osoba koji se bave jednom ili više industrijskih djelatnosti, a u iznimnim slučajevima i poduzeća s manje od 20 zaposlenih kada se bez njih ne pokriva 90% bruto dodane vrijednosti svake industrijske skupine NKD-a 2007. (posebno male industrije, kao npr. pekare, tiskare, vinarije i drugo).

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.3. Pogreška mjerena

U aplikaciji je postavljena LRK kontrola (npr. oscilacija +/- prihoda od prodaje) koja upućuje na mogućnost pogrešnog podatka i eventualne potrebe za provjerom s izvještajnom jedinicom.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Stopa neodgovora jedinice približno jest 0,5% (nemogućnost stupanja u kontakt s jedinicom).

Stopa neodgovora ključnih varijabli jest 0.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

		% Neutežena stopa neodgovora: područje obuhvata														
	Vrijednost obuhvata	Napomena	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinc	Prosječno	
Hrvatska	Hrvatska		1,0	1,2	1,2	1,2	1,2	1,4	1,3	1,2	1,4	1,4	1,5	1,5	1,9	1,3

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

		% Neutežena stopa neodgovora za određene varijable: varijabla															
	Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Napomena	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinc	Prosječno	
Stopa neodgovora za sve varijable	Hrvatska	Hrvatska		1,0	1,2	1,2	1,2	1,2	1,4	1,3	1,2	1,4	1,4	1,5	1,5	1,9	1,3

2.2.7. Pogreška obrade

Razvrstavanje prema klasifikaciji NKD preuzima se iz godišnjeg PRODCOM istraživanja. Prije početka obrade za prvi mjesec provjerava se odgovara li djelatnost NKD-a tipu proizvodnje koje ima poduzeće.

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Ne primjenjuje se model za računanje procjena.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Podaci se objavljaju kao konačni i kao takvi se ne mijenjaju. Na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku na poveznici [https://dzs.gov.hr/Opća revizijska politika DZS-a](https://dzs.gov.hr/Opća_revizijska_politika_DZS-a) korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama (preliminarni podaci, konačni podaci).

2.3.2. Praksa revizije podataka

U istraživanju se ne objavljaju privremeni podaci i zato nema revizija podataka, već se objavljaju kao konačni.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.4. Desezoniranje

Sezonsko i kalendarsko prilagođavanje provedeno je metodom X13 ARIMA na mjesecnoj seriji indeksa koja počinje indeksom za siječanj 2000. za industriju ukupno i prema GIG 2009. prema posebnim grupacijama u odnosu na pokrivenost NKD-a 2007. za svaki od pokazatelja. U sezonskoj prilagodbi vremenskih serija indeksa isključen je utjecaj slučajne sastavnice.

3. Pravodobnost i poštovanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

Objava podataka: t+57; odnosi se na dane.

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pravodobnost prvih rezultata je: T + 57.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata je: T + 57.

3.2. Poštovanje rokova objavljivanja

Sva Priopćenja objavljena su na vrijeme prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka.

3.2.1. Poštovanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Vremenska određenost je: 1

4. Pristupačnost i jasnoća

Mjesečna Priopćenja, Statistika u nizu, godišnje Statističko izvješće industrije. Podaci su dostupni u elektroničkom obliku na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

4.1. Priopćenja

Mjesečno priopćenje: IND-2022-4-1 Indeks prometa industrije

4.2. Mrežna baza podataka

Na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku u rubrici Podaci: [PC Axis baza podataka](#) i [STS baza podataka](#).

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe (NN, br. 137/13.).

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Opis metodologije i izvora podataka se nalazi u svakom priopćenju: mjesечно Priopćenje IND- 2022-4-1 - Indeks prometa industrije te u godišnjem statističkom izvješću - Kratkoročni pokazatelji industrije. Na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku nalazi se Nomenklatura i statistički standardi za istraživanje o industrijskoj proizvodnji te Indeks prometa industrije – Metodološka objašnjenja.

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti kod zrcalnih statistika

Pokazatelj nije primjenjiv.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

Od 2000. potpuno usporedivo

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija jest 276 mjeseca (siječanj 2000. – prosinac 2022.)

Duljina usporedivih vremenskih serija je: područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Napomena	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac
Hrvatska	Hrvatska		265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Glavne revizije planiraju se svakih pet godina s promjenom referentne godine s obzirom na promjenu Nacionalne klasifikacije djelatnosti. Trenutačno se 2015. godina primjenjuje kao bazna godina bez većih potreba za revizijom u odnosu na predzadnju baznu godinu 2010.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj se ne izračunava.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj nije primjenjiv.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv.

6. Trošak i opterećenje

6.1. Trošak

Prikupljanje podataka temelji se na administrativnom izvoru (porezna uprava) i on-line istraživanju i u skladu s time troškovi su minimalni.

6.2. Opterećenje

Podaci se prikupljaju iz administrativnog izvora (98,1% jedinica) te samo 1,9% neposrednom metodom prikupljanja, uglavnom velika poduzeća kod kojih se primjenjuje izvještajna metoda putem internetske aplikacije (tzv. CAWI) gdje je opterećenje svedeno na minimum.